

החברותא

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 362

בס"ד ערש"ק פר' כי-תצא ז' אלול תשס"ט

פצצות יקרים

וכי יהיה באיש חטא וגו' - כי קבור תקברנו וגו' (כ"א, כ"ב-כ"ג)... בכל קבורה יש משום הכרזה שאדם יסודו מעפר ומכיוון שהמת אותו קוברים משמש סיבה להכרזה זו. נמצא שקבורתו היא היא המספקת את ההודמנות להכרזה שיש בה משום הפצת אמת ואמונה ממילא נוקף דבר זה לזכותו... (מתוך רבי' פירד)

לא תראה את שור אחיך או את שיו נדחים והתעלמת מהם וגו' (כ"ב, א') ר"ל המובחר הוא שלא תראה חמור אחיך אנשי החומר שהם אחיך ויש בך שמץ מינהו. או שורו נדחים בדרך ר"ל שנדרו מדרך הישר לדרך רעה והתעלמת מהם ר"ל כשלא תראה אותך עובר עבירה ובכ"ז יוכל להתעלם שאין בו שמץ מינהו (כלומר שאינו רואה את עצמו נכשל כמותו) כי אין זה מכח אחדות אלא שעליו לראות את עצמו שיש בו שמץ מינהו ומראין לו באצבע כדי שירגיש חסרונו. לכן עצה היעוצה השב אתה תחילה, שלא יהיה בך שמץ זה, ואז ממילא תשיבם לאחריך ג"כ שיהיה אחיך ממש, וכו' ע"ש ההמשך כי נפלא הוא. (תולדות יעקב יוסף)

וכן תעשה לכל אבדת אחיך (כ"ב, ג') דרשו חז"ל אבדת אביו ואבדת רבו אבדת רבו קודמת שמביאו לחיי העוה"ב. יש הברל באבדה עצמה מה שהאב קורא אבדה שלפעמים אין זו אלא אבדה של דבר חולף. אבל מה שהרב קורא אבדה הרי זו אבדה רוחנית.

לא תראה את חמור אחיך או שורו נופלים בדרך והתעלמת מהם, הקם תקים עמו (כ"ב, ד') אם תרצה להקים אחיך תקים את עצמך עמו כי הכל תלוי בך מצד התכללות ואחדות אחד, ראש הדור עם אנשי דורו כמש"כ בש"ס (ערכין יז) דור דור ודורשיו הדור לפי דורשיו, יעו"ש. (תולדות יעקב יוסף)

כי תבא בכרם רעך וגו' (כ"ג, א') אפשר לומר בדרך צחות כשתבא לעולם הזה שהוא כרמו של הקב"ה ואכלת כנפשך שבעך, תשתדל לעבוד כפי הצורך לשבוע ולא לאסוף הון ועושר, ואל בליך לא תתן שאם תבלה ימך באיסוף המותרות סופך שיהיו בליך ריקים כמ"ש ירמ' (יד, ג') שבו כליהם ריקים בשו והכלמו וחפו ראשם. (ע"פ מנחת יהודה)

כי תבא בכרם רעך ואכלת ענבים כנפשך שבעך (כ"ג, ב') התורה נתנה רשות לפועל לאכול בשעת מלאכה, וגם נצטווה שלא לחסום שור בדישו. (וזה בזמן מוגבל בתלוש מן הקרקע עד שלא נגמרה מלאכתו) וכל זה כדי שלא יחשוב האדם שהכל שייך לו, אדרבה ברגע זה של אסיפת היבול יחשוב גם על אחרים וירחם על הבריות.

זכור את אשר עשה לך עמלק - אשר קרך בדרך וגו' (כ"ה, יז-י"ח) התחיל הכתוב בלשון רבים וסיים בלשון יחיד, (התחיל 'בצאתכם' ממצרים וחזר ואמר אשר 'קרך' בדרך) לרמוז שביקש עמלק לקרר את התלהבות ישראל את זה צריך כל אחד ואחד לזכור מה פעל בו עמלק ומה שעליו לעשות מעשים שכנגדה. (ברכת יצחק)

וענית ואמרת (כ"ז, ה') רש"י לשון הרמת קול, בטבע האדם שעולה לגדולה אינו אוהב להזכיר ימי עוניו. לכן צותה תורה לענות בקול גדול ארמי אובד אבי וירד מצרימה שלא יאמר אדם כוחי ועוצם ידי עשו לי את החיל הזה. וזהו שאמר בספרי ואמרת אליו שאינך כפוי טובה.

וענית ואמרת - ארמי אובד אבי וירד מצרימה (כ"ז, ה') הטעם שמוזכרים את לבן הארמי ואת מצרים בשעה שמביאים את הבכורים. כי מטרת הבאת הבכורים לאות להכרת טובה על שהנחיל לנו הקב"ה הארץ הטובה הזאת. לא כשנים אלו שלא הכירו טובה. המצרים לא הכירו בטובה ליוסף שהצילם מרעב וממות. ולפניהם לבן הארמי אע"פ שיעקב גרם לו ברכה כמו שהוא עצמו הודה בכך בכל זאת בא לעקור את הכל... (מיכל מים חיים)

ושמחת בכל הטוב (כ"ז, י"א) השמחה האמיתית בכל הטוב הוא בזה שנותן להנות גם את הלוי ואת הגר אשר בקרבך ולא מחזיק הטובה לעצמו בלבד. (רחובות הנדר)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

362
1

האשק שיחת הרא"ש ז"ע"א תשעה באב תשל"ד (קטע שלישי) ה'אבא ל'דפוס ע"י א.א.

וחיי"י "פני לא יראו" ואיך סליק אדעתיה לחשוב שהוא חי עם הרבש"ע. וע"כ שכל הנפילה שהיתה לדוד לא היתה אלא להורות תשובה ליחיד, וללמד לכל אחד ישראל שבכל רגע צריך לזכור את יסוד האין שלו, ולדעת שהוא בבחינת נפילה. כי הרבש"ע הוא טמיר ונעלם בעולמו, בעולם של "כי לא יראני אדם וחי", והאדם יכול להכחיש בכל רגע, ורק ע"י תחושת הסכנה האדם מתבטל ביטול גמור, ובכל רגע ורגע, ובכל משהו שהוא עושה בעבודת ה', הוא מתהלך בביטול גמור שהרבש"ע הוא מצ'אות העולם - "ברוך כבוד ה' ממקומו" ו"מלא כל הארץ כבודו", והאדם אינו קיים - "מה". זוהי התכלית של הבריאה.

וזהו בחינת "חוצפא כלפי שמיא". שאין הכוונה לריב ח"ו עם הקב"ה, רק הכוונה להתקוטט עם עצמו, ולכופ א"ע לביטול גמור עד שיכניס את הרבש"ע בעולם הזה. וכך יוכל להגיע אליו. נמצא שהעינויים הללו שמענה את עצמו הם מביאים אותו למצוא את הרבש"ע ע"י הסיבות, ועל זה נאמר "טוב לי כי עוניתי למען אלמד חוקיך".

וזה היתה עבודתו של רבי עקיבא כל ימיו, שאמר "מתי יבוא פסוק זה לידי ואקיימנו", דהיינו מתי אגיע לסיבה הגדולה של "מסרקות של ברזל" ואקיימנה, שאגיע באמצעותה לשלימות בחינת "מה". ואז "יצאה נשמתו באחד". ובאם לא, אי אפשר שיהיה קיום לעולם, כי הרבש"ע ישאר בתוהו ובוהו. שהרי תכלית הבריאה היא להודות ולהלל ולשבח את בוראנו, ואיך אפשר למצוא אתו ע"מ להודות לו ולשבחו? ע"י שאדם עושה צדקה וחסד או יושב ולומד ועושה מעשים טובים ויש לו הרגשה "אני למדתי" ו"אני התפללתי" והרבש"ע עזר לי הוא לא מוצא את הרבש"ע, למרות שיש הרבה שעושים כן. עיקר התכלית

אמנם בכח הבחירה האדם מגיע לבחינת "מה". וזוכה להתגלות השי"ת. כי העולם ההוא שהקב"ה טמיר ונעלם בו אין אנו יכולים לידע ולהבין אותו, "כי לא יראני אדם וחי", רק אחר שהאדם מתבטל לפני הרבש"ע בתכלית הביטול הוא נעשה תוהו ובוהו, וכמו שהקב"ה הוא טמיר ונעלם כאילו אינו ואף אחד לא יודע ממנו, כך הוא האדם הזה זה לעומת זה, ואז הוא זוכה להגיע לרבש"ע. כי היות שהוא אין ואינו קיים כל הקיום שלו הוא רק מהרבש"ע, וכל כח וכח וכל פעולה שהוא פועל הוא חי בביטול חזק כ"כ עד שאינו קיים כלל, והמציאות של החכמה שלו היא "חכמה מאין", מהאין של הקדושה - שהיא אין - שהיא הנותנת כח לאדם. וכאשר האדם מכיר הוא בזה מבטל את עצמו, והרבש"ע נעשה מפורסם ע"י הבחירה. ומהי הבחירה? שהאדם ידע ויכיר שהוא שרוי בסכנה.

האדם תמיד בסכנה שלא ישכח את יסודו, "מה". ומדוד המלך אנו רואים עד כמה האדם הוא אין ובאיזה סכנה גדולה הוא נמצא בכל נשימה. כי דוד המלך הגיע למדריגה הכי גבוהה שנעשה מרכבה לשכינה, הוא היה ביער וננשך ע"י החיות וכל סוגי הנחשים, וטבע בכל הימים, ונתנסה בכל הפחדים, ובכל זה הכניס את הקב"ה, עד שהוריד את השכינה לארץ, ונתבטל בביטול גמור עד שנעשה מרכבה להשי"ת ונעשה מציאות הוי". ועם כל זה ברגע אחד איבד את הסיבות, ושכח את התלות שלו ברבש"ע, עד שאמר "בחנני ה' ונסני", דהיינו שיש לו התקשרות עם הרבש"ע. ומזה אנו לומדים עד כמה האדם אין ובאיו סכנה הוא נמצא בכל נשימה ונשימה. וכל הענין הזה של דוד לא בא אלא ללמדינו דבר זה, כי הדברים כפשוטם אינם מתקבלים על הדעת האיד דוד המלך אמר כאלו דיבורים, הרי "לא יראני אדם

"מה אנוש כי תזכרנו", שזהו התכלית של בריאת העולם. בשעה שנברא העולם אמרו המלאכים "מה אנוש כי תזכרנו", אולם משה רבינו הפך את הגוף לבחינת "מה", והיה מרכבה לרבש"ע שבאמצעותו נתגלה בבחינת "גוף", ועליו הקב"ה אומר "לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא".

התכלית שלנו הוא להגיע לחיות בבחינה זו. תפקיד זה לא נועד רק עבור אנשים גדולים, אולם כולם מתנערים ממנו כי נדמה להם שאין אנו יכולים להשוות את עצמנו לדוד המלך או לדמות עצמו לרבי עקיבא. לאמיתו של דבר כל הגדולים הללו נולדו מאב ואם בשר ודם, והיו מטיפה סרוחה ככל אחד מאיתנו. ובפרט דוד המלך שמוצאו ממואב, מלוט ושתי בנותיו, נכאשר נולד היו סבורים אחיו שהוא זרע פסול וביישוהו וביווהו על כך. ומזה אנו למדים עד כמה צריך האדם לירד לטינופת הכי גדולה בכדי להגיע לבחינה זו, ועד כמה צריך הוא להגיע לבחינה של שפלות ואין, ואיך הוא צריך כל הזמן לחיות ביסוד שלו. ובפרט בשעה שהוא עושה פעולה הוא צריך לחיות ביסוד של "מה אנוש כי תזכרנו", ולהיות בתכלית השפלות כדוד המלך שיצא ממואב. זוהי התכלית.

כבר קרוב אלפיים שנה שאנו בגלות, ואנו עדיין יושבים על הארץ ובוכים על חורבן בית ראשון ובית שני, מכיון שבגלל המחשבות של האדם (שבצעם הוא "מה") אין "שבת אחים גם יחד". נדמה לו שחבירו פגע בו, והוא אינו יודע שאותה פגיעה שע"פ מחשבתו הוא נפגע מן החבר זה רמז מן השמים. הקב"ה רוצה להראות לו את השפלות שלו ולהביאו לבחינת "אחורי" - "וסכותי את כפי וראית את אחורי" - שזה תכלית הבריאה. והיות שהקב"ה מחפש את ה"אחורי" שזוהי הסיבה המביאה להתקשרות וזה תכלית הבריאה, הוא שולח לו

הוא שהאדם יגיע לבחינת "מה", וע"י הביטול שלו הוא חי בעולם כזה של "מלא כל הארץ כבודו", ובזה הוא מכריח את הקדושה לרדת ולהתגלות בזה העולם. כך הוא מוצא את הרבש"ע. ואז נתהווה בחינה של "מלא כל הארץ כבודו", וכל העולמות יש להם חיות מהאדם הזה שהרבש"ע שלח לו את הסיבה שבאמצעותה הוא יהיה מפורסם על ידו.

וזוהי התשובה שהשיב הקב"ה למלאכים, אם לא תתנו שיחתכו את רבי עקיבא לא יהיה קיום לעולם. אני נתתי לו את הכוחות כל ימיו להגיע לזה. בצמצום המח הוא הרגיש איך שחותכים בבשרו, והוא ביטל את עצמו בביטול של "מה". באופן אחר לא היה יכול לעבוד, רק בבחינה של מסריקות של ברזל. והאמת שרבי עקיבא לא הרגיש כלל את המסריקות של ברזל כי כל ימיו הוא חי עם מסריקות של ברזל, רק הגוף שלו כאב את הכאב של המסריקות של ברזל. והרבש"ע רצה להראות מי הוא רבי עקיבא, שהיה בשלימות בחינת "מה", ובשעה שהוא נחתך היה בבחינת "יצאה נשמתו באחד". את הבחינה הזו יכול להבין רק אדם שעובר את העולם הזה, ולכן המלאכים שאין להם בחירה שאלו "זו תורה וזו שכרה?", ועל זה ענה להם הקב"ה שללא היסורים הללו והבחינה הזו אין כל קיום לעולם, כי אז הרבש"ע נשאר טמיר ונעלם וכביכול נמצא ב"תוהו ובוהו", ובכדי שכל העולם יהיה בבחינת "מלא כל הארץ כבודו" מוכרח הדבר להיות באופן זה. אמנם האדם שעובד על עצמו כל ימיו, ובכל הרף עין הוא חי בפחד של הסכנה, אזי כאשר הוא מגיע לבחינת "מסריקות של ברזל" שעניינה הוא "מבשרי אחזה אלוהה" אין לו כל יסורים. היות והגוף שלו אינו תופס מקום כלל, בבחינת "אינו גוף ואין לו דמיון כלל". הוא חי בבחינה כזו שהוא מרכבה לה, והוא מציאות שלימות הוי' בבחינת גוף, דהיינו מציאות הוי' בבחינת אנוש,

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

362
7

המשך מעמ' קודם

מרכבה ועל ידו נהיה "מלא כל הארץ כבודו" ו"ברוך כבוד ה' ממקומו", אח"כ היה "בבוא אליו נתן הנביא כאשר וגו'". מזה אנו רואים עד כמה האדם בסכנה. לכן הרבש"ע שולח לו לאדם תמיד רמזים שמהם יבחין שהרבש"ע קורא לו, ושולח לו נסיונות ע"י עצמו או ע"י חברו, כי היות ש"לא יראני האדם וחי אי אפשר שיקרא לו כי אם ע"י סיבות אך בפועל כאשר מגיע הנסיון האדם מתרגו עד מאד, ובחמתו הוא רוצה לקחת נקם בחברו. היות ששוכח שהוא "אנוש", ושוכח שהוא "מה", ולא שם אל ליבו שהרבש"ע קורא לו.

(- פאשק יב"א ב"ס 386 -)

לאדם סיבות, בכדי שיבין שאפילו אם החבר שלו מכה אותו ומקלל אותו וכל מה שהוא רק מסוגל לעשות לו, זה לא החבר, זה שליחות מהרבש"ע לאדם ו"סיבה" של נסיון בכדי שיראה את ה"אחורי", שיראה את היסוד שלו "מה", ויכיר שלולי התקשרות הבורא אינו יכול לחיות.

אבל לחיות עם הרבש"ע זה דבר קשה מאד. בכל מחשבה ומחשבה צריך לחיות בפחד מפני הסכנה שלא ישכח את הרבש"ע הנותן לו כח לעשות חיל. אולם מכיון שהאדם הוא רק אדם, ונשאר אדם הוא שוכח, למרות הסכנה העצומה. אפילו דוד המלך שזכה לבחינת

שהשמחה במעונם

הר"ר שמעון ברזסקי ומשפ' להולדת הנכד

משפ' קירשנבוים להולדת הנכד

הר"ר אברהם ברזסקי ומשפ' להולדת הבן

הר"ר יואל גוזלנד ומשפ' להולדת הבן

הר"ר בנימין סירוטה ומשפ' לאירוס' הבן

הבה"ח יעקב סירוטה לאירוסיו

הר"ר רמי אליאסי ומשפ' לאירוס' הבת

הר"ר גדליה סגל ומשפ' לנישואי הנכד

הר"ר ישעי' גליק ומשפ' לנישואי הנכד

הר"ר מרדכי סגל ומשפ' לנישואי הבן

הר"ר מנחם יהושע רובינפלד ומשפ' לנישואי הנכדה

הר"ר אהרן רובינפלד ומשפ' לנישואי הבת

הבה"ח משה אהרן סגל לנישואיו

הר"ר אריה קליין ומשפ' לנישואי הבת

י"ל ע"י

מערכת החברותא
רח' ערני 3

02 - 5829688 פ

פקס: 02 - 5325477

ח.ד. 5080

ירושלים 91050

לעי"לוי נש'בות

יוסף בן יעקב רב הלוי פלדמן ז"ל נלב"ע י"ג אלול
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

